

DERS ÖZETİ • SAYILAR VE NİCELİKLER (2)

Kesirlerin Karşılaştırılması

İki kesri karşılaştırırken önce **paylara ve paydalara** bak. Eşit olan yoksa **ortak payda**, **çapraz çarpma** ya da **1/2 ile çıkarma** kullan.

1 Paydalar Eşitse

- Parçaların büyüklüğü aynıdır.
- Payı büyük olan kesir büyüktür.
- Örnek: $5/8$, $3/8$ 'den büyüktür.

2 Paylar Eşitse

- Alınan parça sayısı aynıdır.
- Paydası küçük olan kesir büyüktür.
- Örnek: $2/3$, $2/7$ 'den büyüktür.

3 Ortak Payda ve Çapraz Çarpma

- Paydaların ilk ortak katını bul.
- Pay ve paydayı aynı sayıyla çarpıp genişlet.
- Çapraz çarpımda büyük sonuç, büyük kesri gösterir.
- Örnek: $2/3$ ve $5/8$ için 16 ve 15 bulunur.

4 1/2 ile Hızlı Çıkarma

- Payı paydanın yarısıyla karşılaştır.
- Pay yarıdan küçükse kesir $1/2$ 'den küçüktür.
- Pay yarıdan büyükse kesir $1/2$ 'den büyüktür.

5 Farklı Gösterimler

- Hepsini aynı gösterime çevir.
- Yüzde için paydayı 100 yap.
- Örnek: $3/5 = 60/100 = \%60$.

Kesir, Ondalık Gösterim ve Yüzde

Kesir	Ondalık	Yüzde
$1/2$	0,5	%50
$1/4$	0,25	%25
$3/4$	0,75	%75
$2/5$	0,4	%40
$3/5$	0,6	%60

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Kesirlerin Karşılaştırılması: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 PAYDALAR EŞİT

5/9 ile 7/9 kesirlerini karşılaştır.

- 1 İki kesrin paydası da 9'dur.
- 2 Paylara bakılır: 7, 5'ten büyüktür.
- 3 Payı büyük olan kesir büyüktür.

Cevap: 7/9, 5/9'dan büyüktür.

ÖRNEK 2 PAYLAR EŞİT

4/5 ile 4/11 kesirlerini karşılaştır.

- 1 İki kesrin payı da 4'tür.
- 2 Paydalara bakılır: 5, 11'den küçüktür.
- 3 Paydası küçük olan kesir büyüktür.

Cevap: 4/5, 4/11'den büyüktür.

ÖRNEK 3 1/2 İLE ÇIKARIM

3/7 ile 5/8 kesirlerini hesap yapmadan karşılaştır.

- 1 7'nin yarısı 3 buçuktur; 3 daha küçüktür.
- 2 Yani 3/7, 1/2'den küçüktür.
- 3 8'in yarısı 4'tür; 5 daha büyüktür.
- 4 Yani 5/8, 1/2'den büyüktür.

Cevap: 5/8, 3/7'den büyüktür.

ÖRNEK 4 ÇAPRAZ ÇARPMA

3/4 ile 5/7 kesirlerini karşılaştır.

- 1 $3 \times 7 = 21$ bulunur (3/4 tarafı).
- 2 $5 \times 4 = 20$ bulunur (5/7 tarafı).
- 3 21, 20'den büyüktür.
- 4 Kontrol: 21/28 ve 20/28.

Cevap: 3/4, 5/7'den büyüktür.

ÖRNEK 5 FARKLI GÖSTERİM

2/5 kesri ile %45'i karşılaştır.

- 1 Pay ve paydayı 20 ile çarp: 40/100.
- 2 $40/100 = \%40$ olur.
- 3 %40, %45'ten küçüktür.

Cevap: 2/5, %45'ten küçüktür.

MİNİ TEST

Kesirlerin Karşılaştırılması: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: _____

Tarih: _____

Doğru / Yanlış: _____

1. Hangisi $7/12$ 'den büyüktür?

- A) $5/12$ B) $9/12$
C) $6/12$ D) $1/12$

2. $2/9$, $8/9$ ve $5/9$ kesirlerinin büyükten küçüğe sıralaması hangisidir?

- A) $8/9$, $5/9$, $2/9$ B) $2/9$, $5/9$, $8/9$
C) $5/9$, $8/9$, $2/9$ D) $8/9$, $2/9$, $5/9$

3. $5/6$ ile $5/8$ için hangisi doğrudur?

- A) $5/6$ daha küçüktür B) İkisi eşittir
C) $5/6$ daha büyüktür D) Karşılaştırılmaz

4. $4/7$, $4/9$ ve $4/5$ kesirlerinden en küçüğü hangisidir?

- A) $4/7$ B) $4/5$
C) Hepsi eşittir D) $4/9$

5. $2/5$ ile $3/8$ çarpaz çarpılınca 2×8 ve 3×5 sonuçları nedir?

- A) 16 ve 15 B) 10 ve 24
C) 6 ve 40 D) 5 ve 11

6. $3/5$ ile $4/7$ karşılaştırıldığında hangisi doğrudur?

- A) $3/5$ daha küçüktür B) $3/5$ daha büyüktür
C) İkisi eşittir D) Karşılaştırılmaz

7. Hangisi $1/2$ 'den büyüktür?

- A) $3/8$ B) $4/10$
C) $5/9$ D) $2/6$

8. Hangisi $1/2$ 'den küçüktür?

- A) $4/7$ B) $6/11$
C) $5/9$ D) $5/12$

9. $4/5$ kesri ile %75 için hangisi doğrudur?

- A) $4/5$ daha küçüktür B) $4/5$ daha büyüktür
C) İkisi eşittir D) Karşılaştırılmaz

10. Hangisi %30'dan küçüktür?

- A) $1/4$ B) $2/5$
C) $1/2$ D) $3/10$

Cevap anahtarı

1. B · Paydalar eşit; payı 7'den büyük olan tek kesir $9/12$ 'dir.3. C · Paylar eşit; paydası küçük olan $5/6$ daha büyüktür.5. A · $2 \times 8 = 16$ ve $3 \times 5 = 15$; bu yüzden $2/5$ daha büyüktür.7. C · 9'un yarısı 4 buçuktur; 5 bundan büyük olduğu için $5/9$ yarımından büyüktür.9. B · $4/5 = 80/100 = \%80$ olur; $\%80$, $\%75$ 'ten büyüktür.

2. A · Paydalar eşit olduğu için paylar büyükten küçüğe sıralanır: 8, 5, 2.

4. D · Paylar eşit; paydası en büyük olan $4/9$ en küçüktür.6. B · $3 \times 7 = 21$ ve $4 \times 5 = 20$; 21 büyük olduğu için $3/5$ büyüktür.8. D · 12'nin yarısı 6'dır; 5 bundan küçük olduğu için $5/12$ yarımından küçüktür.10. A · $1/4 = 25/100 = \%25$ olur; $3/10$ ise $\%30$ 'a eşittir.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-matematik-kesirlerin-karsilastirilmesi-konu-anlatimi